

ks. Jerzy Welna SCJ
– odpowiedzialny za formację ciągłą

PROGRAM FORMACJI CIĄGŁEJ NA ROK 2011 ROK „DROGA RAD EWANGELICZNYCH”

„Aby wyrazić i realizować naszą pełną konsekrację dla Boga, i aby zjednoczyć całe nasze życie z obłacją Chrystusa składamy profesję rad ewangelicznych przez śluby celibatu poświęconego Bogu, ubóstwa i posłuszeństwa (por. KK 44; DZ 1), które wyzwalają nas do prawdziwej miłości w duchu błogosławieństw (por. KK 31).

Wysiłek, aby osiągnąć tę wolność w Chrystusie Jezusie, jest świadectwem dla świata, a dla nas trwałym obowiązkiem” (Konstytucje SCJ, 40).

Rady ewangeliczne

Komisja życia zakonnego zaproponowała, aby w bieżącym roku tematem wiodącym formacji ciągłej były rady ewangeliczne. Stanowią one syntezę Ewangelii i są podstawą życia zakonnego. II Sobór Watykański nazwał życie zakonne „stanem, który opiera się na profesji rad ewangelicznych” (LG 44). Rady są ściśle związane z życiem i nauczaniem Chrystusa. Jan Paweł II napisał w adhortacji *Vita consecrata*: „Jego sposób życia w czystości, ubóstwie i posłuszeństwie jawi się bowiem jako najbardziej radykalna forma życia Ewangelią na tej ziemi, forma – rzecz można – Boska, skoro przyjął ją On sam, Człowiek-Bóg, jako wyraz więzi łączącej Jednorodzonego Syna z Ojcem i Duchem Świętym. Oto dlaczego chrześcijańska tradycja mówiła zawsze o obiektywnej wyższości życia konsekrowanego”

(VC 18). Rady ewangeliczne są darem Bożym i dlatego zobowiązanie do ich praktykowania w życiu zakonnym nie jest wynikiem ludzkiej inicjatywy, ale owocem specjalnej Bożej łaski. To nie my ofiarujemy je Bogu, lecz On zaprasza nas do ich przyjęcia i daje zdolność rozumienia oraz ich realizacji w życiu zakonnym: „Nie wyście Mnie wybrali, ale Ja was wybrałem” (J 15,16). Chociaż Pan Jezus nie założył bezpośrednio żadnej ze wspólnot zakonnych ani nie określił konkretnych form życia zakonnego, to jednak On jest założycielem życia zakonnego. Potwierdza to II Sobór Watykański: „Rady ewangeliczne dotyczące poświęconej Bogu czystości, ubóstwa i posłuszeństwa, jako ugruntowane w słowach i przykładach Pana, a zalecane przez apostołów, ojców i doktorów Kościoła oraz pasterzy, są darem Bożym, który Kościół otrzymał od swego Pana i z łaski Jego ustawicznie zachowuje” (LG 43).

Profesja rad ewangelicznych jest naszą odpowiedzią na wezwanie Chrystusa „pójdź za Mną”. Poprzez śluby zakonne przyjmujemy zobowiązanie do życia radami ewangelicznymi i ofiarujemy nasze życie Bogu przez dobrowolną rezygnację z ludzkiej miłości (czystość), dóbr materialnych (ubóstwo) oraz wolności (posłuszeństwo). Jednak rady ewangeliczne nie tyle są wyrzeczeniem, „co przede wszystkim specyficzną formą przyjęcia tajemnicy Chrystusa, przeżywaną w Kościele” (VC 16). „Osoby konsekrowane, które obierają drogę rad ewangelicznych, otrzymują nową i specjalną konsekrację, która co prawda nie jest sakramentalna, ale zobowiązuje je do naśladowania – przez praktykę celibatu, ubóstwa i posłuszeństwa – tej formy życia, jaką sam Jezus przyjął i dał za wzór uczniom” (VC 31).

Pierwszym obowiązkiem jest dla nas być wiernymi i wspańałowmyślnie przeżywać nasze zawierzenie Bogu, które wyrażamy na wzór Chrystusa poprzez życie czyste, ubogie i posłuszne, żyjąc we wspólnocie, oddając „całym swoim życiem, modlitwami, pracami i cierpieniami i radościami kult miłości i wynagrodzenia, którego pragnie Jego Serce” (Konstytucje SCJ, 7). Dar

złożony z siebie Bogu na wzór daru, jakiego dokonał Chrystus na rzecz Kościoła, jest całkowity i nieodwracalny.

„Przeto przypatrzcie się bracia, powołaniu waszemu!” (1 Kor 1,26). Tę zachętę św. Pawła skierowaną do Koryntian możemy odnieść do nas samych jako zachętę do refleksji nad naszym powołaniem sercańskim, aby ocenić czy jesteśmy wierni wartościom i ideałom naszego powołania. Kardynał Franc Rodé powiedział do osób zakonnych zgromadzonych w Licheniu: „Żyjemy w epoce licznych pytań i ciągłej niepewności. Wydaje się, że mężczyźni i kobiety naszych czasów stracili wszelkie trwałe punkty odniesienia, ale Chrystus stale kieruje zaproszenie do każdego, aby upodobniać się do Niego. Szczególnie my, osoby konsekrowane, powinniśmy omijać marność, dzisiaj tak rozpowszechnioną, które sprawiają, że wiara nie przenika życia, a życie pozbywa się wiary. Byt i cała egzystencja chrześcijanina powinny skupiać się wokół centralnego punktu: całkowitego przylgnięcia do Jezusa Chrystusa.

Chrystus Pan zaprasza osoby konsekrowane do bycia świadkami w świecie, widzialnymi narzędziami Ewangelii, wiarygodnymi dowodami Jego zbawczej obecności, oznakami Jego miłości wobec każdego mężczyzny i każdej kobiety. Nie tylko słowem, ale przede wszystkim poprzez szczególny styl życia, wolnym sercem i duchem twórczym pozwólcie odkryć tym, których spotkacie na waszej drodze, miłosierną miłość Boga. Aby móc tego dokonać, trzeba, jak pisze ojciec Papczyński do swoich zakonników, powstać i pójść za Nim. Oto masz podaną dla siebie dobrą regułę naśladowania Chrystusa: wstać i pójść za Nim. Jeślibyś nie powstał, nie zdołasz pójść za Nim, choćby ci się wydawało, że wstępujesz w Jego ślady. Jeżeli w zakamarkach własnej woli ukrywasz mieszki miłości do samego siebie i tym podobne, nie idziesz za Chrystusem, nie naśladujesz naprawdę Chrystusa, choć nosisz strój zakonny, choć złożyłeś śluby posłuszeństwa, czystości i ubóstwa, i tym się chełpisz. Wstań więc i idź za Nim, bo jeśli nie powstaniesz, nigdy za Nim nie pójdziesz.

Powstańmy i naśladujmy Go, aby odnawiać nasze „wewnętrzne siły” (por. Ef 3,16) – jak mówi Apostoł Paweł – poszukując intymności z Panem życia, będąc zawsze gotowym, aby On spełniał w nas swoje dzieło poprzez modlitwę, znajomość słowa Bożego, spotkania eucharystyczne i sakrament pojednania. Poprzez autentyczne świadectwo życia braterskiego we wspólnocie, gotowości posłuszeństwa odwagi ubóstwa i męstwa czystości” („Via consecrata”, 11/2007, s. 109).

Bardzo ważnym elementem formacji ciągłej jest nabywanie odpowiedniej wiedzy z zakresu teologii życia zakonnego. Zakonnik jest nieustannie kształtowany przez wymogi stawiane uczniom Chrystusa. Dlatego trzeba uważnie wsłuchiwać się w głos Kościoła, który w licznych dokumentach posoborowych wskazuje drogę autentycznego naśladowania Chrystusa w życiu konsekrowanym. Pomocą w aktualizowaniu wiedzy o życiu zakonnym jest *Katechizm życia konsekrowanego*, wydany przez nasze wydawnictwo w roku 2007. Podjęto w nim próbę wydobywania z całego tego bogatego nauczania podstawowych zagadnień i przedstawienia ich krótko i w sposób uporządkowany. Do tego rocznego programu jest dołączony egzemplarz katechizmu.

Wierność charyzmatowi

Jesteśmy powołani do tego, aby przeżywać nasz charyzmat z wiernością temu, co było u początków, z uwzględnieniem aktualnych problemów Kościoła i świata. Jako synowie o. Dehona nazywamy się:

- dziedzicami jego charyzmatu;
- prorokami miłości;
- sługami pojednania;
- budowniczymi Królestwa w duszach i w społeczeństwach;
- wynagrodzicielami za grzechy osobiste i społeczne.

„Zgromadzenie nasze bierze swój początek z doświadczenia wiary Ojca Dehona” (Konstytucje SCJ 2); jest to doświadczenie

wybitnie duchowe (por. Konstytucje SCJ 6.16.26), ale jego owocem są dzieła. Bezinteresowna miłość, wynagrodzenie, pojednanie, wynagradzająca ofiara, wszystkie nasze treści i duchowe wartości nie mogą się sprowadzać jedynie do postaw serca czy do dobrych myśli. Muszą się również konkretyzować i przemieniać w zaangażowanie i konsekwencję życiową; muszą stać się dziełami. Nasz Założyciel dał nam przykład. W swoich czasach był człowiekiem kontemplacji, a równocześnie człowiekiem czynu.

Możemy więc postawić sobie pytania:

- czy dzisiaj my, sercanie, jesteśmy uznani za takich przez ludzi?
- czy żyjemy tymi prawdami, traktując je jako sposób naśladowania Chrystusa, jako wewnętrzne doświadczenie i program życia oraz zaangażowania apostołskiego?

(Por. O. Virginio Bressanelli, homilia na otwarcie VI konferencji generalnej, „Informator SCJ” 4/2000, s. 284-290).

Ojciec General José Ornelas Carvalho SCJ w liście na uroczystość Najświętszego Serca Jezusowego wskazuje na potrzebę pogłębionej refleksji dotyczącej duchowości Serca Jezusowego. „Zostawiam wam najwspanialszy skarb – Serce Jezusa» (cf. *Testament duchowy*). W podobnych okolicznościach wskazanie to nie jest zwykłym czy pobożnym poleceniem, ale jest centralnym momentem Jego osobistego doświadczenia; jest czymś, co Go motywowało, podtrzymywało i oświecało w Jego życiu i posługiwaniu kapłańskim i co doprowadziło Go również do założenia Zgromadzenia. Doświadczenie to, jak mówią nasze Konstytucje w numerze 2, czerpie swą inspirację z tego, co apostoł Paweł ukazuje jako punkt centralny własnego życia: «Obecne życie moje w ciele, jest życiem wiary w Syna Bożego, który umiłował mnie i samego siebie wydał za mnie» (Ga 2,20). Doświadczenie to ma zatem walor fundacyjny i stanowi cechę charakterystyczną dla wszystkich, którzy pragną podążać tą samą drogą.

Wiemy doskonale, że to duchowe doświadczenie trzeba umiejscowić w wielowiekowych nurtach myśli i duchowości, które, pod wpływem okoliczności historycznych Kościoła i społeczeństwa, rozkwitły w czasach o. Dehona. Dla wielu pokoleń chrześcijan ikona Serca Jezusowego była formą przybliżenia się do miłości i litości Boga, podczas gdy teologiczne i liturgiczne przekazy pozwalały ujmować Go jako kogoś odległego. Odnowa teologiczna i liturgiczna, które wypłynęły z II Soboru Watykańskiego, wywołały konieczność przejrzenia, oczyszczenia i wyrażenia w nowej formie całego obszaru tej duchowości. Czasem jednak, niestety, wraz z rezygnacją z pewnych pojęć i wyrażen, a także z chęci oczyszczenia, dochodziło do pośpiesznego odrzucenia także i aspektów bardzo ważnych, popełniając ryzyko «wylania dziecka z kąpielą».

Jest zatem rzeczą niezmierniej wagi, aby nie zagubić tego, co jest rzeczywiście ważne w tym nurcie duchowym, zwłaszcza w tej formie, w jakiej się znajduje u o. Dehona tak, aby można było nią żyć i ponownie ukazywać w Kościele i świecie dzisiejszym, bez używania wyrażen właściwych innym epokom historycznym. Sam Założyciel sugeruje nam również sposób, w jaki możemy dokonać tej odnowy. Jego wizja «Serca Jezusowego» umiejscowiona jest wprawdzie w kontekście jego czasów, ale mocno ożywiona jest Pismem Świętego, które cytuje bardzo często w swoich pismach, co nie było rzeczą powszechną za jego dni. Idąc jego śladami, krocząc drogą Słowa Bożego, możemy zdobyć wspólną bazę, aby zrozumieć fundamentalne zasady oraz źródła inspiracji i pokarmu tego duchowego doświadczenia” („Informator SCJ” 4/2010 s. 277-288).

5 marca 2011 roku odbędzie się inauguracja działalności Sercańskiego Ośrodka Krzewienia Kultu Serca Jezusowego. Słowa Ojca Generała są zachętą dla nas wszystkich, aby jeszcze gorliwiej praktykować, pogłębiać i krzewić kult Serca Chrystusa, posługując się językiem i formami dostosowanymi do naszych czasów, tak, aby móc go przekazać następnym pokoleniom.

Ośrodek został ustanowiony we wrześniu ubiegłego roku przez ks. prowincjała Artura Saneckiego SCJ z głosem wiążącym swojej rady. W związku z tym podjęto następujące działania:

- wyposażenie sali na poddaszu domu tarnowskiego dla potrzeb Ośrodka;

- przygotowanie sesji dotyczącej ikonografii Najświętszego Serca Jezusowego;

- przygotowanie dwóch publikacji książkowych propagujących kult Serca Jezusowego:

1. Anna Gąsior, ks. Janusz Królikowski: *Przedziwna historia. Miesiąc ze św. Małgorzatą Marią Alacoque*;

2. O. Joãozinho SCJ: *Dwanaście obietnic Najświętszego Serca Pana Jezusa*.

Ważnym wydarzeniem w życiu naszej Prowincji będzie wydanie Dziennika duchowego o. Leona Dehona – *Zapiski codzienne* tom I (1867-1894). Dziennik duchowy jest źródłem bardzo cennych informacji o jego życiu duchowym, pracy kapłańskiej i na temat naszego Zgromadzenia. „Jest to nasze dziedzictwo, niejako dobro rodzinne, które dla nas, jakkolwiek byłby jego stan, pozostaje pięknem jedynym i świętym. W *Zapiskach z historii mego życia*, w *Zapiskach codziennych* niejako dotykamy – prawdę, osobiście – doświadczenia wiary i życia wewnętrznego ojca Dehona” (o. A. Vassena SCJ).

Rekolekcje i spotkania formacyjne

„Jesteśmy przekonani, że formacja ciągła jest koniecznym warunkiem dojścia do osobistej świętości oraz rozwijania na prawdę skutecznego apostołatu w służbie Królestwa. Będziemy więc starać się szczerze wspomagać wszelkie inicjatywy rozwijane w ramach programu tej formacji. Wielkim wyzwaniem będzie tu bez wątpienia zapewnienie nie tylko odpowiedniej ilości programów, ale i rzetelnie skalkulowanego dla każdego zakonika czasu potrzebnego na modlitwę, dokształcanie i osobistą

formację, wpisanego w *osobistą regułę życia*, bez którego idea rozwoju i formacji może pozostawać niespełnioną mrzonką” (*List programowy Zarządu Polskiej Prowincji 2010*, „Informator SCJ” 2/2010, s. 107).

W tym roku spotkania formacyjne będą prowadzili wykładowcy z klaretyńskiego Studium Teologii Życia Konsekwentnego we Wrocławiu. W dodatku do programu zamieszczone są artykuły o. prof. Jacka Kicińskiego CMF na temat rad ewangelicznych. Uważna lektura tych artykułów może stać się dobrym przygotowaniem do owocnego przeżycia spotkań formacyjnych. W odróżnieniu od lat ubiegłych będą one jednodniowe, ale o bardziej intensywnym programie. Bardzo proszę, aby uczestnicy zaplanowali udział w całym spotkaniu.

„W komunii z Bogiem” – to hasło programu duszpasterskiego na 2011 rok. Warto wykorzystać wskazania tego programu w naszej formacji sercańskiej. Powołanie do życia oblacyjnego może się dokonać tylko w głębokiej komunii z Bogiem. Nasze zjednoczenie z oblacją Chrystusa jest wyraźnie przedstawione w alegorii krzewu winnego i latorośli.

„Trwajcie we Mnie, a Ja w was [będę trwać]. Podobnie jak latorośl nie może przynosić owocu sama z siebie – jeśli nie trwa w winnym krzewie – tak samo i wy, jeżeli we Mnie trwać nie będziecie” (J 15,4). Te słowa objawiają nam tajemniczą więź, łączącą Pana Jezusa z Jego uczniami. Jest to komunია żywa, która sprawia, że nie należymy już do siebie, ale jesteśmy własnością Chrystusa, tak jak latorośle wszczepione w winny krzew (por. Konstytucje SCJ, 17). W praktyce program wzywa nas do doskonalenia modlitwy. W życiu sercańskim jesteśmy powołani do nieustannej modlitwy, gdyż ona sprawia, że lepiej poznajemy Chrystusa i doskonale Go naśladujemy (por. Konstytucje SCJ, 78). Tej tematyce będzie poświęcone spotkanie w Warszawie dla roczników I profesji 1996-2001 oraz współbraci z roczników 1991-1995, którzy nie brali udziału w ubiegłorocznym spotkaniu.

Jak pokazują doświadczenia ubiegłego roku, planowanie rocznych rekolekcji oraz spotkań formacyjnych wymaga wiedzy o ilości uczestników. Zarząd Prowincji podjął więc decyzję, aby każda wspólnota zaprogramowała udział współbraci w rekolekcjach rocznych oraz w spotkaniach formacyjnych i do 31 marca 2011 roku przesłała informację do Kurii Prowincjalnej w Warszawie. W informacji tej przełożeni wspólnot proszeni są o umieszczenie deklarowanych wyborów miejsc i terminów obowiązkowych rekolekcji rocznych każdego członka wspólnoty oraz ilości osób przewidywanych do udziału w danych spotkaniach formacyjnych. W mocy pozostaje zasada bezpośrednio zgłaszania potem przewidywanego udziału do przełożonych wspólnot organizujących rekolekcje czy spotkania formacyjne.

Terminy rekolekcji i spotkań formacyjnych

Rekolekcje

- **Zakopane:** 9-14 stycznia – o. Piotr Kieniewicz MIC;
- **Stopnica** (rekolekcje ignacjańskie) – o. Mieczysław Kożuch SJ;
 - I Tydzień: 14-22 II;
 - II Tydzień: 23 II-4 III;
 - III Tydzień 5-9 III;
 - IV Tydzień 10-13 III.
- **Stopnica:** 2-7 maja – o. Mieczysław Kożuch SJ;
- **Stadniki:** 22 – 27 sierpnia – o. Jerzy Wołyński OSB;
- **Kluczbork:** 19-24 września – ks. Tadeusz Michałek SCJ;
- **Kluczbork:** 10-15 października – o. Stefan Skórny OCD;
- **Zakopane:** 24-29 października – o. Jerzy Wołyński OS;
- **Kluczbork:** 14-19 listopada – o. Stefan Skórny OCD.

Rekolekcje rozpoczynają się Mszą św. sprawowaną w poniedziałek o godz. 15.00. Ćwiczenia rekolekcyjne odprawiamy w milczeniu i skupieniu. Obowiązuje strój duchowny, który jest

zewnątrznym znakiem przynależności do Chrystusa. W piątek w czasie kolacji przewidziany jest *vivat*, a później wieczorna wspólna rekreacja. Rekolekcje kończą się w sobotę o godz. 7.00 uroczystą celebracją Eucharystii, połączoną z odnowieniem ślubów zakonnych.

Spotkanie formacyjne

– **Warszawa:** 13-14 maja – o. Stefan Skórny OCD (dla roczników I profesji 1996-2001 oraz współbraci z roczników 1991-1995, którzy nie brali udziału w ubiegłorocznym spotkaniu).

Program spotkania w Warszawie

13 maja

17.30 – adoracja, konferencja wstępna

18.30 – kolacja

20.00 – spotkanie braterskie

14 maja

7.15 – jutrznia, konferencja

8.15 – śniadanie

9.15 – konferencja

10.15 – kawa

10.45 – konferencja

12.00 – Msza św. z homilią

13.00 – obiad

– **Pliszczyn:** 10 września – o. Krzysztof Gierat CMF;

– **Zakopane:** 17 września – o. Jacek Kiciński CMF;

– **Stopnica:** 22 października – o. Jerzy Tupikowski CMF.

Program spotkania w Pliszczynie, Zakopanem i Stopnicy

9.00 – modlitwa przedpołudniowa, konferencja

10.00 – kawa

10.30 – konferencja

12.00 – Msza św.

15.15 – konferencja

16.00 – kawa

16.30 – konferencja

17.30 – adoracja

18.00 – kolacja